

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 7 § i barnbidragslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att barnbidragslagen ändras så att barnbidragets belopp höjs med 10 euro per månad från och med familjens tredje barn.

Propositionen hänför sig till budgetproposi-

tionen för 2009 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2009.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Enligt 1 § 1 mom. i barnbidragslagen (796/1992) betalas barnbidrag av statens medel för underhåll av barn som inte har fyllt 17 år.

Enligt 6 § i barnbidragslagen har den som mottagare meddelade förälder till eller vårdnadshavare för barnet i vars vård barnet är rätt att lyfta barnbidraget. Om det uppstår oklarhet om vem som har rätt att lyfta barnbidraget, har den person rätt att lyfta bidraget som huvudsakligen har hand om barnets vård och fostran. Om någon annan än barnets förälder eller vårdnadshavare har hand om barnets vård och fostran har han eller hon rätt att lyfta barnbidraget.

Enligt 7 § 1 mom. i barnbidragslagen är barnbidraget 100 euro per barn och kalendermånad. Om en person har rätt att lyfta barnbidrag för flera än ett barn, är barnbidragets belopp för det andra barnet 110,50 euro, för det tredje barnet 131 euro, för det fjärde barnet 151,50 euro och för varje påföljande barn 172 euro per kalendermånad (7 § 2 mom. i barnbidragslagen).

I 7 § 3 mom. i barnbidragslagen föreskrivs om barnbidragets ensamförsörjartillägg. För en ensamförsörjares barn betalas barnbidraget höjt med 46,60 euro per kalendermånad. Med ensamförsörjare avses i barnbidragslagen en person som har rätt att lyfta barnbidrag och som i början av betalningsmånaden

för barnbidraget inte lever i äktenskap eller som före betalningsmånadens början har flyttat ifrån sin make i syfte att upphöra med samlevnaden. Som ensamförsörjare anses dock inte en person som utan att ingå äktenskap fortgående lever tillsammans med en annan person i gemensamt hushåll under förhållanden av äktenskapsliknande natur.

Om barnet på kommunens bekostnad vårdas i anstalts- eller familjevård under en längre tid än en kalendermånad, betalas barnbidraget med stöd av 11 § 1 mom. i barnbidragslagen till den kommun som i första hand svarar för vårdkostnaderna. Om barnet så som avses i familjevårdarlagen (312/1992) är placerat i familjevård, kan Folkpensionsanstalten efter att ha hört socialnämnden berättiga familjevårdaren att lyfta barnbidraget (11 § 2 mom. i barnbidragslagen).

Enligt 7 § 4 mom. i barnbidragslagen är barnbidraget 100 euro per kalendermånad, om barnet så som avses i 11 § 1 mom. är i anstalts- eller familjevård och barnbidraget betalas till kommunen eller om bidraget med stöd av 12 § 1 mom. i barnbidragslagen betalas till barnet självt, då det har fyllt 15 år. För barn till ensamförsörjare betalas barnbidraget också då höjt med 46,60 euro per kalendermånad.

Barnbidragsbeloppen har senast ändrats i början av år 2004. Då höjdes barnbidraget för familjens första till barnbidrag berättigade barn från 90 euro till nuvarande 100 euro per

kalendermånad. Dessutom höjdes barnbidragets ensamförsörjartillägg vid ingången av 2008 från 36,60 euro till nuvarande 46,60 euro per barn och kalendermånad.

Barnbidraget ska jämna ut inkomsterna mellan barnfamiljer och barnlösa hushåll. Barnbidrag betalas till en familj som ersättning för kostnaderna för barn och är en förmån som utbetalas per barn till alla barnfamiljer.

I december 2007 betalades barnbidrag för 1 024 506 barn till 565 212 familjer till ett sammanlagt belopp om ca 1 411,4 miljoner euro på årsnivå. Av familjerna hade 44,3 procent ett barn, 38 procent två barn, 13,1 procent tre barn och 4,6 procent fyra barn eller flera. Samtidigt var ensamförsörjarfamiljernas antal av barnbidragstagarna 97 837. Ensamförsörjartillägg betalades för 151 611 barn. Antalet familjer och barn som får barnbidrag minskar i år och också 2009, eftersom antalet personer som fyller 17 år är större än antalet barn som föds.

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Vanhanens andra regering binder sig regeringen till att minska illamåendet och risken för utslagning bland barn, unga och familjer. Barnfamiljernas fattigdom minskas och strävan är att ingripa i ojämlikhetsutvecklingen genom att förbättra barnfamiljernas ekonomiska ställning. I anslutning till detta har barnbidragets ensamförsörjartillägg i enlighet med regeringsprogrammet redan höjts med 10 euro i månaden vid ingången av 2008. I enlighet med regeringsprogrammet höjs barnbidragets belopp vid ingången av 2009 med 10 euro per månad från och med familjens tredje barn. Efter höjningen är barnbidragets belopp för familjens första barn fortfarande 100 euro, för det andra barnet 110,50 euro, för det tredje barnet 141 euro, för det fjärde barnet 161,50 euro och för det femte barnet och påföljande barn 182 euro per månad.

2. Propositionens konsekvenser

2.1. Konsekvenser för den offentliga ekonomin

Barnbidrag betalas för barn som inte har fyllt 17 år. År 2007 betalades barnbidrag för

1 024 506 barn. I år betalas barnbidrag för uppskattningsvis ca 1 016 100 barn och 2009 för ca 1 010 000 barn.

År 2006 var barnbidragsutgifterna enligt Folkpensionsanstaltens statistik 1 419,4 miljoner euro, 2007 var utgifterna 1 411,4 miljoner euro och 2008 beräknas de vara 1 417,3 miljoner euro. Med anledning av lagändringen beräknas barnbidragsutgifterna stiga med ca 17 miljoner euro 2009.

I siffrorna ingår inte barnbidrag för barn som bor på Åland. Dessa barnbidrag betalas av landskapet Åland.

2.2. Konsekvenser i fråga om familjernas ställning

Propositionen ökar inkomstöverföringarna till barnfamiljer och korrigerar eftersläpningen av köpkraften i fråga om barnbidragen. De föreslagna höjningarna av barnbidraget riktar sig uttryckligen till flerbarnsfamiljer. Enligt en utredning av forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården (Stakes, Rapporter 4/2005) har utvecklingen av den ekonomiska situationen i flerbarnsfamiljer varit särskilt svag.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet. Representanter för Folkpensionsanstalten har hörts vid beredningen.

4. Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2009 och avses bli behandlad i samband med den.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2009.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***Lag****om ändring av 7 § i barnbidragslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i barnbidragslagen av den 21 augusti 1992 (796/1992) 7 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1226/2003, som följer:

7 §

Barnbidragets storlek

för det tredje barnet 141 euro, för det fjärde barnet 161,50 euro och för varje påföljande barn 182 euro per kalendermånad.

Om en i 6 § avsedd person har rätt att lyfta barnbidrag för flera än ett barn, är barnbidragets belopp för det andra barnet 110,50 euro,

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 15 september 2008

Republikens President**TARJA HALONEN**

Omsorgsminister *Paula Risikko*

Lag

om ändring av 7 § i barnbidragslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i barnbidragslagen av den 21 augusti 1992 (796/1992) 7 § 2 mom., sådant det lyder i lag 1226/2003, som följer:

Gällande lydelse

7 §

Barnbidragets storlek

Om en i 6 § avsedd person har rätt att lyf-
ta barnbidrag för flera än ett barn, är barn-
bidra-gets belopp för det andra barnet
110,50 euro, för det tredje barnet 131 euro,
för det fjärde barnet 151,50 euro och för
varje påföljande barn 172 euro per kalen-
dermånad.

Föreslagen lydelse

7 §

Barnbidragets storlek

Om en i 6 § avsedd person har rätt att lyf-
ta barnbidrag för flera än ett barn, är barn-
bidragets belopp för det andra barnet
110,50 euro, för det tredje barnet 141 euro,
för det fjärde barnet 161,50 euro och för
varje påföljande barn 182 euro per kalen-
dermånad.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen
förutsätter får vidtas innan lagen träder i
kraft.*
